

OUDE JAAR

De dagen zijn als 't kralensnoer
 In vroom-gevouwen handen;
 De ziele bidt haar „Vader-ons,”
 Haar: „Heer, verbreek de banden
 Des Boozen; laat bekoring niet
 Ons arg'loos hart verstrikken;” —
 Een kraal glijdt tegen de and'ren aan
 Met zacht-eentonig tikken.

En eer ge 't weet, is 't snoer voleind,
 Een nieuw begin bewonden;
 Bidt weer de ziele: „Heer, vergeef
 Mijn al te snoode zonden.”
 Niet rust der dagen stage gang,
 Niet is de strijd volstreden,
 Eer 't snoer, gebroken, valt ter aard,
 Der doode hand ontgleden.

O Heer, en waar' dit leven niet
 Dan dagen, die vergleden,
 Doordarteld vaak in luchte scherts,
 Doorworsteld of doorleden —
 Hoe werd dit broze kralensnoer
 Een boei, te zwaar te torsen!
 Hoe droef waar' 't, van dit kort bestaan
 Het wezen te doorvorschen!

De dagen zijn als 't kralensnoer
 In vroom-gevouwen handen.
 De ziele, waar ze bidt en strijdt,
 Laat God haar offers branden.
 En Hij buigt Zich genadig tot
 Wie Hem hun dagen wijden;
 Voert door dit rustloos leven hen
 Tot eeuwiglijk verblijden.

Aleer ge 't weet, is 't snoer voleind,
 Een nieuw begin bewonden
 Waarin vergeten is de strijd,
 Verwonnen smart en zonde.
 Is eens de laatste kraal geteld,
 Verstild de laatste bede,
 O Heiland, laat mijn heengaan zijn
 Een ingaan in Uw vrede!

J. N. W.—W.

UIT 'S LEVENS KRINGLOOP

Een vergeten jubileum

VÓÓR 31 DECEMBER VAN DIT JAAR willen we nog even in herinnering brengen de viering van het tiende gedenkjaar ter eere van den aardappel als volksredder, meer bijzonder van het Nederlandsche volk. Onprettige dingen vergeet men liefst gauw, en de brood-, vet- en vleeschkaarten van 1918 zijn alleen nog maar in de archieven van verzamelaars bekend. Weet u nog iets van de premies voor het scheuren van weiland, uitgelooft, omdat in de jaren 1915 en 1916 de opbrengst van den verbouw van tarwe, rogge en haver was teruggelopen met 100 miljoen K.G.? Hebt u nog eenig idee van uw dagelijksch brood van 1918, waarin de aardappel een niet zoo heel lekker woordje meesprak? Kunt u nog naproeven het brood met 75 % tarwemeel en 25 % aardappelpoeder (de gedroogde en daarna fijngemalen pulp van den aardappel-knoel), welk voedingsmiddel aan de Veenkoloniën een nieuwen tak van sport toevoegde, die later weer in het niet verzonken is? Herinnert u zich nog de (mislukte) poging, om ons aardappelmeelbeschuit in den broodtrommel te brengen, omdat een 42 miljoen K.G. zetmeel van aardappelen niet verwerkt kon worden door de inderhaast opgezette aardappel-drogerijen?

Genoeg. Laten we 't maar eerlijk bekennen: we weten er weinig meer van en *willen* er liefst ook maar weinig meer van hooren. Het tijdperk der Ersatz-middelen (Duitschland had er zoo'n 7000!) is afgesloten, en wij mogen bidden, voor ons en onze kinderen, dat het nimmer terugkeere. Maar wij mogen ook danken en in dit verband bijzonderlijk voor het voorzienig herstel Gods, dat in de dingen der natuur soms zoo treffend werkt ten goede van Zijn schepsel. Want het is de aardappel, die juist door den hongersnood zijn beteekenisvolle plaats in de volksvoeding heeft verkregen. Na de vreeselijke jaren 1740 en 1772 is de aardappelbouw in Europa algemeen geworden. Wel was hij reeds op het einde der 16e eeuw in Italië bekend (vanwaar Prof. Clusius te Leiden in 1589 een bloeiende aardappelplant ontving), doch van den aardappel als volksvoedsel was nog geen sprake.

Het was in 1918 en daaromheen niet voor het eerst, dat de aardappel ook in ons land de redder der volksvoeding was. In zijn „Katechismus der Natuur” wijst Martinet, die opwekte om „den Regeerder der waereld te aanbidden, die ons de aardappelen deed toekomen,” op het feit, dat in 1775 „het gewone volk alleen door de aardappelen tegen een hongersnood in ons vaderland is bewaard gebleven.”

Waarom de aardappel zoo in eere kwam? Hij bevat een voortreffelijk eiwitgehalte van 2% (rijst 6%), terwijl vooral de vitaminen (vlak onder de schil — daarom dun schillen!) een uitnemend voedingsgehalte bevatten. Dan de zetmeelwaarde, gemiddeld 8 in verhouding tot tarwe 5. En overigens: een gemakkelijk en bijna overal te verbouwen product.

Wij zingen derhalve in het tiende gedenkjaar van het Nederlandsche aardappelmeel-brood den lof des aardappels en danken den Schepper, die in Zijn wijsheid het mogelijk maakt, dat producten van verre landen (Zuid-Amerika in dit geval) ook in andere landen kunnen verbouwd worden.

V. D. M.

